

GÚZSBAN

(EGY BEREKSZÁSZI SZOBORAVATÓ ÜNNEPSÉG MARGÓJÁRA)

*„Mi arra születünk, hogy értelmet adjunk a magányos anyagnak,
hogy megváltssuk magunkat, mert más értünk keresztre nem feszül.”*

Juhász Ferenc

A szabadság ellentétpárja nem a rabság, hanem a belső nyugalom, a lelki egyensúly hiánya. Bárhová elmehetnénk, és sehová nem megyünk, bármit megtehetnénk, és semmit nem cselekszünk, bármire gondolhatnánk, és semmi kinyilvánítható dolog nem jut az eszünkbe. Ha csak az nem, hogy már nem az vagyok, aki tegnap voltam, de az sem, aki lenni szeretnék. A világ zaja meg olyan, de olyan távoli...

Mi történik, és miért?

Az elidegenedés a cukormázos életérzéssel manipuláló, demoralizáló fogyasztói kultúrától az ember önazonosság-tudatán szöges bakancscsal tapodó diktatúráig bezárólag számtalan kiváltó okra vezethető vissza. Közös vonásuk a természetidegenség. Elértünk oda, hogy nem a természet ölel körbe minket, hanem túliparosodott civilizációnk fojtogatja a természetet. A Természetnek azonban az egyensúlyra törekvés a törvényszerűsége, és önkéntelenül visszaüt, hogy jusson, s legyen helye minden teremtett dolognak a nap alatt.

Nem a hiábavalóságnak élünk.

Szeretnénk hinni.

A költő verset ír, a zeneszerző zenét komponál, a festőművész képet fest. Kultúrára való hajlandóságunkat, és hozzá való készségeinket az ősidők homályából hoztuk magunkkal, hogy általa megkíséreljük versbe szedni a megmagyarázhatatlant, hallatni a hallhatatlant, láttatni a láthatatlant, hogy végső soron el bírjuk viselni az elviselhetlent. Helyünk legyen a nap alatt.

Felavathassunk a szabadságra törekvés mementóját.

Szoborral adózunk a lelki békénkért.

Matl Péter háromalakos szoborkompozíciója az érzelmi hullámmás azon fázisait rögzíti, az elvágyódástól a tehetetlenség érzésen át a magába roskadásig, amit akkor él át az ember, mikor valamilyen oknál fogva elveszti a lelki egyensúlyát, szabadságát. Aktuálisabb alkotást elképzelni se igen lehetne.

Az aggódás, a szorongás és a félelem olyannyira a kárpátaljai magyarság mindennapjaink részévé vált, hogy ki-ki önmagát láthatja viszont a három tölgyfából faragot árnyalakban.

Vírusjárvány, elszegényedés, nyílt magyarellenesség...

Vaslánccá lesz a körülmények szorítása, rideg, ember- és természetidegen valósággá.

Ungváron, Técsőn és Rahón is.

Imádkozunk a megváltásért.

Bartha Gusztáv

